ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ПРИДНІПРОВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ»

КАФЕДРА планування і організації виробництва

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-педагогічної
та навчальної роботи
_____ Р. Б. Папірник
«01» листопада 2019 року

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Управління матеріальними ресурсами»

спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр і назва спеціальності)

освітньо-професійна програма «Фінанси і кредит»
(назва освітньої програми)

освітній ступінь бакалавр
(назва освітнього ступеня)

форма навчання денна
(денна, заочна, вечірня)

розробник Кравчуновська Тетяна Сергіївна
(прізвище, ім'я, по батькові)

1. АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна спрямована на формування теоретичних знань та практичних навичок з управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства шляхом надання знань про методи та інструментарій управління матеріальними ресурсами.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є організаційно-економічні фактори та параметри, що враховуються в процесі управління матеріальними ресурсами на підприємстві.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Години	Кредити	Семестр
			VI
Всього годин за навчальним планом, з них:	90	3	90
Аудиторні заняття, у т.ч:	46		46
лекції	30		30
лабораторні роботи			
практичні заняття	16		16
Самостійна робота, у т.ч:	44		44
підготовка до аудиторних занять	22		22
підготовка до контрольних заходів	14		14
виконання курсового проекту або роботи			
опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях	8		8
підготовка до екзамену			
Форма підсумкового контролю			залік

3. СТИСЛИЙ ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета дисципліни: формування системних теоретичних знань про методи та інструментарій управління матеріальними ресурсами та набуття практичних навичок з управління ресурсним забезпеченням виробничої діяльності підприємства.

Завдання дисципліни: оволодіння сучасними науковими методами прогнозування, перспективного і поточного планування потреби у матеріально-технічних ресурсах, дослідження особливостей функціонування економічного механізму управління матеріальними ресурсами; освоєння сучасних методів оцінювання і формування оптимальних сукупних запасів матеріально-технічних ресурсів; вивчення механізму формування раціональних комерційних зв'язків, принципів організації роботи служби матеріально-технічного постачання; нормування витрат матеріальних ресурсів при матеріально-технічному забезпеченні підприємства, організації процесів закупівель, поставок, складування та зберігання матеріалів, методів реалізації функцій обліку, аналізу і регулювання в системі управління матеріальними ресурсами; оволодіння практичними навичками в області оперативної діяльності з управління матеріальними ресурсами.

Пререквізити дисципліни. Навчальна дисципліна «Управління матеріальними ресурсами» базується на знаннях, одержаних студентами при вивченні дисциплін «Мікроекономіка», «Регіональна економіка», «Організація виробництва», «Економіка підприємства», «Планування виробництва».

Постреквізити дисципліни: «Ціноутворення в будівництві».

Компетентності.

Інтегральна компетентність. Здатність до пошуку та вирішення проблем в сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень, аналізу, розробки та впровадження інновацій.

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу та встановлення взаємозв'язків між явищами та процесами.

ЗК2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК5. Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.

ЗК7. Здатність отримувати сучасні знання з фаху та суміжних сфер.

ЗК8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9. Здатність до самоаналізу.

ЗК10. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісні взаємодії при вирішенні поставлених завдань.

ЗК11. Вміння співпрацювати з представниками інших галузей знань.

ЗК12. Вміння працювати самостійно.

Спеціальні компетентності:

СК1. Розуміння концептуальних основ економічної теорії на макро- та мікрорівні, загальної теорії фінансів.

СК3. Вміння досліджувати стан та тенденцій розвитку фінансових систем.

СК6. Вміння використовувати інформаційні технології у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК7. Вміння складати та здатність аналізувати фінансову звітність.

СК8. Вміння застосовувати функцію контролю у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК10. Здатність приймати обґрунтовані управлінські рішення в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

СК11. Здатність до постійного підвищення професійної підготовки.

Заплановані результати навчання. В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

РН10. Формувати систему збору даних та аналізувати необхідну фінансову інформацію щодо стану фінансових систем.

РН20. Мати навички працювати в команді.

Методи навчання: практичний (досліди, вправи, навчально-продуктивна праця); **наочний** (ілюстрації, демонстрації, спостереження); **словесний** (пояснення, роз'яснення, розповідь, бесіда, інструктаж, лекція, дискусія); **робота з книгою** (читання, вивчення, реферування, швидкий огляд, цитування, виклад, складання плану, конспектування, диспут).

Форми навчання: колективні, групові, індивідуальні.

4. СТРУКТУРА (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН) ДИСЦИПЛІНИ

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин, у тому числі				
	усього	л	п	лаб	с.р.
Змістовий модуль 1. Управління ресурсним забезпеченням виробництва					
Теоретичні основи управління товарообігом продукції виробничо-технічного призначення.	6	2	2		2
Організація служби постачання на підприємстві.	10	4			6
Організація складського господарства підприємства.	12	4	2		6
Нормування витрат матеріальних ресурсів на підприємстві.	6	2			4
Управління виробничими запасами матеріалів на підприємстві.	14	4	4		6
Разом за змістовим модулем 1	**48**	**16**	**8**		**24**
Змістовий модуль 2. Матеріально-технічне постачання					
Використання транспорту в системі матеріально-технічного постачання підприємства.	18	6	6		6
Контейнеризація та пакетування вантажів.	8	2			6
Організація закупівель матеріалів.	16	6	2		8
Разом за змістовим модулем 2	**42**	**14**	**8**		**20**
Усього годин	**90**	**30**	**16**		**44**

5. ЛЕКЦІЙНИЙ КУРС

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Управління ресурсним забезпеченням виробництва		
1	**Теоретичні основи управління товарообігом продукції виробничо-технічного призначення.** Матеріальне виробництво і матеріальні ресурси. Класифікація матеріальних ресурсів. Основні групи засобів виробництва. Основні групи предметів праці. Дія економічних законів в сфері товарообігу продукції виробничо-технічного призначення.	2
2, 3	**Організація служби постачання на підприємстві.** Специфіка матеріально-технічного забезпечення будівельного підприємства. Роль матеріально-технічного забезпечення підприємства. Задачі служби постачання підприємства. Виробничо-технологічна комплектація. Структура служби матеріально-технічного забезпечення підприємства. Структура органів матеріально-технічного забезпечення в Україні. Вітчизняний досвід організації матеріально-технічного забезпечення.	4
4, 5	**Організація складського господарства підприємства.** Призначення	4

	складського господарства. Класифікація складів. Визначення річного складського вантажообігу та чисельності працівників. Загальна площа складу. Корисна площа складу. Організація зберігання матеріалів на складах. Організація складського перероблення вантажів. Підйомно-транспортне устаткування та визначення потреби в ньому. Організація надання послуг споживачам на базах і складах.	
6	**Нормування витрат матеріальних ресурсів на підприємстві.** Значення і класифікація норм витрат матеріальних ресурсів. Основні вимоги до норм витрат матеріалів. Методи нормування витрат матеріалів. Виробничі норми витрат матеріалів в будівництві. Основні шляхи економії матеріальних ресурсів.	2
7, 8	**Управління виробничими запасами матеріалів на підприємстві.** Категорія товарно-матеріальних запасів. Визначення, мета, причини створення, види виробничих запасів. Розрахунок основних параметрів при плануванні постачань. Нормування виробничих запасів. Оперативне управління запасами. Логістичний підхід до управління матеріалопотоками. Вибір варіанту матеріалопотоку при організації постачань.	4
	Разом за змістовим модулем 1	**16**
Змістовий модуль 2. Матеріально-технічне постачання		
9, 10, 11	**Використання транспорту в системі матеріально-технічного постачання підприємства.** Призначення, види транспорту та завдання щодо його ефективного використання. Вибір виду транспорту. Транспортні тарифи. Уніфікація вантажної одиниці та стандартизація тари. Маршрутизація перевезень. Техніко-економічні показники роботи рухомого складу автотранспорту. План перевезень. Основні елементи процесу перевезення вантажів.	6
12	**Контейнеризація та пакетування вантажів.** Значення контейнерних перевезень. Класифікація контейнерів і засобів пакетування. Визначення потреби в контейнерах і засобах пакетування. Визначення місткості контейнерів і пакетів.	2
13, 14, 15	**Організація закупівель матеріалів.** Завдання, вирішувані при закупівлі матеріалів. Схеми організації постачань матеріалів. Вибір постачальника. Вибір раціонального варіанта матеріалопотоку при організації закупівель. Загальні положення про договір купівлі-продажу матеріальних ресурсів.	6
	Разом за змістовим модулем 2	**14**

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ зан.	Тема занять	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Управління ресурсним забезпеченням виробництва		
1	**Аналіз характеристик матеріалопотоків підприємства (мікрологістичної системи).** Розгляд основних елементів матеріалопотоку: напрямок, склад, основні умови поставок, місце створення запасу. Визначення основних критеріїв оптимізації матеріалопотоку.	2
2	**Визначення річного складського вантажообігу, чисельності працівників складу, загальної та корисної площ складського господарства підприємства.** Методика розрахунку основних показників діяльності складського господарства підприємства.	2

3	**Визначення рівномірності, детермінованості і стаціонарності споживання.** Обгрунтування рівномірності матеріального потоку за критеріями розмаху, дисперсії, середньоквадратичного відхилення, коефіцієнта варіації. **Визначення пріоритетності матеріалів при управлінні запасами.** Класифікація закупівель, поставок ресурсів з погляду оптимізації запасів. Методи контролю рівня запасів. Застосування АВС-методу. **Розрахунок норм та нормативів за видами виробничих запасів.** Методика нормування перехідного, поточного, підготовчого, комплектованого, сезонного, страхового запасів.	2
4	**Вибір раціонального варіанта матеріалопотоку.** Формування двох альтернативних варіантів матеріалопотоку. Визначення для кожного варіанту розміру поточних та капітальних витрат. Прийняття рішення щодо найбільш раціонального варіанта матеріалопотоку за критерієм мінімуму приведених витрат.	2
Змістовий модуль 2. Матеріально-технічне постачання		
5, 6, 7	**Розрахунок раціональних маршрутів доставки продукції споживачам**. Маятникові маршрути зі зворотнім порожнім пробігом. Кільцеві маршрути.	6
8	**Закупівельна та збутова логістика**. Практичні задачі закупівельної логістики. Практичні задачі збутової логістики.	2

7. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ

Лабораторні заняття не передбачені навчальним планом.

8. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/н	Вид роботи	Кількість годин
1	Підготовка до аудиторних занять	22
2	Підготовка до контрольних заходів	14
3	Опрацювання розділів програми, які не викладаються на лекціях: 1. Вибір форми забезпечення підприємства матеріальними ресурсами. 2. Організація господарських зв'язків та вибір постачальника.	8 4 4
	Всього годин	44

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Методами контролю є усний контроль, письмовий, практична перевірка, а також методи самоконтролю та самооцінювання.

10. ПОРЯДОК ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Змістовий модуль 1. Управління ресурсним забезпеченням виробництва

Максимальна оцінка – 100 балів.

Оцінка складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 16 балів);
- присутності та роботи студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 8 балів);
- контрольної роботи (максимальна кількість – 76 балів).

Відвідування студентом лекцій: присутній – 2 бали за лекцію; відсутній – 0 балів.

Відвідування та робота студента на практичних заняттях: був присутній, активно працював – 2 бали за заняття; присутній, але не працював – 1 бал; відсутній – 0 балів.

Контрольна робота складається з двох рівнозначних теоретичних запитань.

Максимальна кількість балів за кожне теоретичне питання складає 38 балів:

– за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 38 балів;

– якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені непринципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 26-37 балів;

– якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 13-25 балів;

– якщо у відповіді не повністю розкрито сутність питання, допущені грубі помилки або відповідь відсутня, студент одержує 0-12 балів.

Змістовий модуль 2. Матеріально-технічне постачання

Максимальна оцінка – 100 балів.

Оцінка складається з:

- присутності студента на лекціях (максимальна кількість – 14 балів);
- присутності та роботи студента на практичних заняттях (максимальна кількість – 8 балів);
- контрольної роботи (максимальна кількість – 78 балів).

Відвідування студентом лекцій: присутній – 2 бали за лекцію; відсутній – 0 балів.

Відвідування та робота студента на практичних заняттях: був присутній, активно працював – 2 бали за заняття; присутній, але не працював – 1 бал; відсутній – 0 балів.

Контрольна робота складається з двох рівнозначних теоретичних запитань. Максимальна кількість балів за кожне запитання складає 39 балів:

– за повну відповідь, що містить взаємозв'язок основних понять та визначень і характеризується логічним та чітким викладенням матеріалу, студент одержує 39 балів;

– якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені непринципові помилки, відсутня необхідна деталізація, студент одержує 25-38 балів;

– якщо у відповіді розкрито сутність питання, але допущені неправильні тлумачення, студент одержує 12-24 балів;

– якщо у відповіді не повністю розкрито сутність питання, допущені грубі помилки або відповідь відсутня, студент одержує 0-11 балів.

Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни визначається як середньоарифметична між оцінками зі змістових модулів 1 та 2.

Порядок зарахування пропущених занять: відпрацювання пропущеного заняття здійснюється шляхом підготовки і захисту реферату за відповідною темою. Захист реферату відбувається відповідно до графіку консультацій викладача.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гаджинский А.М. Логистика. М.: ИВЦ «Маркетинг», 2000. 375 с.
2. Кириченко И.С., Постевой А.Г. Организация складских работ на предприятиях материально-технического обеспечения. К: Техника, 1987. 192 с.
3. Контракт у будівництві: Нормативно-правове регулювання. Х.: Райдер, 2004. 153 с.
4. Крикавський Є.В. Логістика. Основи теорії: Підручник. Львів: Національний університет «Львівська політехніка» (Інформаційно-видавничий центр «ІНТЕЛЕКТ+» Інституту післядипломної освіти), «Інтелект-Захід», 2004. 416 с.
5. Крушельницька О.В. Управління матеріальними ресурсами. К.: Кондор, 2007. 162 с.
6. Логистика: Учеб. пособие / Под ред. Б.А. Аникина. – М.: ИНФРА-М, 2001. – 327 с.

7. Неруш Ю.М. Логистика в схемах и таблицах: учеб пособие. – М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2006. – 192 с.

8. Сковронек Ч., Сариуш-Вольский З. Логистика на предприятии: Учеб.-метод. пособие: Пер. с польск. М.: Финансы и статистика, 2004. 400 с.

9. Уотерс Д. Логистика. Управление цепью поставок: Пер. с англ. М.: ЮНИТИ-ДАНА, 2003. 503 с.

Допоміжна

1. Курочкин А.С. Организация производства: Учеб. пособие. К.: МАУП, 2001. 216 с.

2. Материально-техническое обеспечение строительства. Справочник в 2 томах / Под ред. В.А. Спектора. М.: Стройиздат, 1990. 285 с.

12. INTERNET-РЕСУРСИ

1. Гордійчук А.С., Стахів О.А., Кузнєцова Т.В., Збагерська Н.В. Організація і технологія матеріально-технічного забезпечення підприємства: Навч. посібник / За заг. ред. А.С. Гордійчука. http://ep3.nuwm.edu.ua/1738/1/725555zah.pdf.

Розробник _____ (Т. С. Кравчуновська)
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ (Г. В. Ползікова)
(підпис)

Затверджено на засіданні кафедри планування і організації виробництва
Протокол від 01 жовтня 2019 року № 3